

GİRİŞ

0.1-PROGRAMA AIT BİLGİLER

İletişim Bilgileri

Adres: Afyon Kocatepe Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Ahmet Necdet Sezer Kampüsü, Gazlıgöl Yolu, 03200, AFYONKARAHİSAR

Tel: +90 272 218 27 00

Web Sayfası: <https://veteriner.aku.edu.tr/> ve <https://vetanalizlab.aku.edu.tr/patoloji/>

Program Başlığı: Patoloji Anabilim Dalı Doktora Programı

Patoloji Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programı

Programın Türü: Tezli Yüksek Lisans ve Doktora Programı

Yönetim Yapısı: Rektör- Enstitü Müdürü-Anabilim Dalı Başkanı-Anabilim Dalı Akademik Kurulu-Öğretim Üyeleri-Öğrenciler

Programın Kısa Tarihçesi ve Değişiklikler: Anabilim Dalımız Doktora Programı 2004 yılından itibaren öğrenci almaktadır. İlk açıldığı yıldan itibaren uygulanan ders müfredatı Üniversitemiz Senatosunun 29.06.2022 tarih ve 2022/41 sayılı kararı ile oldukça kapsamlı bir şekilde değiştirilerek güncellenmiştir.

Önceki Yetersizliklerin ve Gözlemlerin Kaldırılması Yönünde Alınan Önlemler:

1-ÖĞRENCİLER

1.1-Programa kabul edilen öğrenciler, programın kazandırmayı hedeflediği çıktıları (bilgi, beceri ve davranışları) öngörülen sürede edinebilecek altyapıya sahip olmalıdır. Öğrencilerin kabulünde göz önüne alınan göstergeler izlenmeli ve bunların yıllara göre gelişimi değerlendirilmelidir.

Programda bilimsel hazırlık uygulanmamaktadır. Programa öğrenci kabulü “Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği” uyarınca yapılmaktadır. (<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/01/20220109-1.htm>). Anabilim Dalımız dönemsel değişiklik göstermekle birlikte son alım ilanlarında, “-Veteriner Fakültesi mezunu olmak” şartı istemektedir.

Programdaki dersler ve ayrıca Anabilim Dalı'nın rutin laboratuvar hizmeti yürütmesi program kazanımlarını üst seviyeye taşımaktadır.

Program tercihinde öğrencilerin ilimizde yaşıyor veya çalışıyor olması etkili olmakla birlikte, son yıllarda çevre illerden de artan bir talep gözlenmektedir. Ayrıca, yabancı uyruklu öğrencilerinde artan bir ilgisi bulunmaktadır

Anabilim Dalımız ders programı ile hastalıklar, hastalıkların oluşum mekanizması, hastalıkların birbirleriyle olan ilişkileri ve teşhise yönelik olarak geniş kapsamlı bilgiler verilmektedir. Bu sayede gerek serbest Hekimlik yapacak Veteriner Hekimler, gerekse resmî kurumlarda ve özel sektörde çalışacak Hekimler tanı ve tedavide uygulayabilecekleri yöntemler ile ilgili bilgi sahibi olmaktadır.

Veteriner Fakültesi Dekanlığına bağlı olarak çalışan Veteriner Teşhis ve Analiz Laboratuvarına fakültemiz çiftliği, özel çiftliklerden ve serbest veteriner kliniklerinden teşhis/ tanı amaçlı numuneler gelmektedir. Kliniklerden daha çok biopsi ve sitoloji örnekleri gelirken, özel çiftliklerden ise nekropsi amaçlı numuneler gelmektedir. Anabilim Dalı araştırma görevlileri ile lisansüstü öğrencileri de eğitim süreçlerinde ders programlarına uygun olarak gelen numunelerin işlenmesi ve değerlendirilmesi aşamasına katılmaktadırlar.

Lisansüstü eğitim esnasında seminer hazırlanması, dönem içerisinde ayrıca bu öğrencilere yönelik olarak ekstradan seçilen bir konu üzerinde araştırma yaptırarak zorunlu seminerleri dışında seminerlerin yapılması sağlanmaktadır. Yine bu öğrencilere yönelik olarak hastalıkların makroskopik ve histopatolojik değerlendirmelerine yönelik olarak değişik sitelerden konsültasyonlar yapılmaktadır.

1.2-Yatay ve dikey geçişle öğrenci kabulü, çift ana dal, yan dal ve öğrenci değişimi uygulamaları ile başka kurumlarda ve/veya programlarda alınmış dersler ve kazanılmış kredilerin değerlendirilmesinde uygulanan politikalar ayrıntılı olarak tanımlanmış ve uygulanıyor olmalıdır.

Programa Yatay ve Diğer Geçişler, Öğrenci Değişimi, Ortak Diploma ve Ders Sayma: Özel öğrenci ve yatay geçişle öğrenci kabulü, öğrenci değişimi uygulamaları ile başka kurumlar ve/veya programlarla ortak diploma programları, bu kurumlarda alınmış dersler ve kazanılmış kredilerin değerlendirilmesinde uygulanan kurallar ve politikalar “Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği” uyarınca yapılmaktadır. (<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/01/20220109-1.htm>)

Başka programlarda alınmış dersler ve kazanılmış kredilerin değerlendirilmesinde üniversitemiz yönetmeliğinde belirlenmiş Muafiyet ve İntibak Not Dönüşüm Tablosu kullanılmaktadır.

1.3-Kurum ve/veya program tarafından başka kurumlarla yapılacak anlaşmalar ve kurulacak ortaklıklar ile öğrenci hareketliliğini teşvik edecek ve sağlayacak önlemler alınmalıdır.

Kurumlarla yapılacak anlaşmalar ve kurulacak ortaklıklar ile öğrenci hareketliliği ile ilgili anlaşmalar Sağlık Bilimleri Enstitüsü tarafından koordine edilmektedir. Öğrencilere gerekli bilgilendirmeler elektronik ortamda tarafımızca yapılmakta ve gerektiğinde fazladan bilgilendirme, partner bulma, referans olma gibi yardımlarda da bulunmaktadır.

Halihazırda 1 öğrencimiz bu programlardan yararlanmıştı

1.4-Öğrencileri ders ve kariyer planlaması konularında yönlendirecek danışmanlık hizmeti verilmelidir.

Bölüm spesifik olduğu için öğrenci zaten kariyer planlamasını yaparak bu bölümü tercih etmiş olmaktadır. Öğrencinin kariyer planlaması tam olarak net değilse alternatif ve güncel kariyer planlamaları öğrencilere sunulmaktadır. Patoloji Anabilim Dalı olarak öğrencilerin ilk dönemlerinde öncelikle temel patoloji kavramlarına yönelik dersler verilmekte olup daha sonraki dönemlerde öğrencinin kariyer planlamasına yönelik ders seçimleri teşvik edilmektedir. Şöyle ki öğrenci pet hayvancılığı alanında kariyer planlaması yapmış ise, kedi köpek gibi hayvan türlerine yönelik dersler, şayet öğrenci büyük baş alanına yönelik kariyer planlaması yapmış ise ruminant (sığır, koyun, keçi, manda) hayvan türlerine yönelik dersler, kanatlı sektörüne yönelik kariyer planlaması yapmış ise, kanatlı (tavuk, hindi, ördek, kuş v.b) türlerine yönelik dersler öğrenci ile birlikte tespit edilerek seçmeli ders havuzundan seçtirilmektedir. Dersi veren öğretim üyesi tarafından kaynak yönlendirmesi yapılmakta ve öğrenci istediği zaman bu ve benzeri bilgilere Bologna bilgi paketleri üzerinden ulaşabilmektedir.

1.5-Öğrencilerin program kapsamındaki tüm dersler ve diğer etkinliklerdeki başarıları şeffaf, adil ve tutarlı yöntemlerle ölçülmeli ve değerlendirilmelidir.

Öğrencilerin program kapsamındaki tüm dersler ve diğer etkinliklerdeki başarıları “Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği” uyarınca adil ve şeffaf bir şekilde yapılmaktadır. (<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/01/20220109-1.htm>). Bu kapsamda öğrencilere ders aşamasında 1'er vize, 1'er kısa sınav, final sınavı ile bütünleme sınavı (sözlü) hakkı verilmektedir. Öğrencilerin aynı zamanda uygulamaya yönelik becerileri laboratuvarında tespit edilmeye çalışılmaktadır. Öğrencileri başarıları, akademik faaliyetlere (kongre, yayın, proje v.s) dahil edilerek ödüllendirilme ve gayret ve başarı teşvik edilmektedir.

1.6-Öğrencilerin mezuniyetlerine karar verebilmek için, programın gerektirdiği tüm koşulların yerine getirildiğini belirleyecek güvenilir yöntemler geliştirilmiş ve uygulanıyor olmalıdır.

Öğrencilerin mezuniyet kararı “Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Ve Sınav Yönetmeliği” uyarınca Sağlık Bilimleri Enstitüsü'nün ilgili birimi tarafından kararlaştırılmaktadır.

(<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/01/20220109-1.htm>)

2-PROGRAM EĞİTİM AMAÇLARI

2.1-Değerlendirilecek her program için program eğitim amaçları tanımlanmış olmalıdır.

Program; ACVP (American College of Veterinary Pathologists), ESVP (European Society of Veterinary Pathology) ve JCVP (Japanese College of Veterinary Pathologists) gibi kuruluşlarla uyumlu, iç-dış paydaş görüşleri ile destekli bir program halinde oluşturulmuştur. Bu amaçlar kısmen Bologna paketlerinde belirtilmiş olup ilgili bilgiler gittikçe iyileştirilmektedir.

2.2-Bu amaçlar; programın mezunlarının yakın bir gelecekte erişmeleri istenen kariyer hedeflerini ve mesleki beklentileri tanımlamalıdır.

Programdan mezun olan öğrencilerin; aldıkları tüm bilgi ve yetenekleri tam olarak kullanabilmesi, aktarabilir hale gelmesi, patoloji laboratuvarının işleyişine hâkim olması ve özellikle de lezyon/hastalıkların patogenezi ile makroskobik ve mikroskobik bulgularını tanıması beklenir.

Öğrencilerin bu eğitimlerini bir üst seviye olan doktora ile devam ettirmeleri teşvik edilir.

Bundan önce mezun olan öğrencilerimizden Veteriner Hekimliği alanı dışında olanlar akademik kariyer tercih etmişler veya buldukları kamu kurumlarında kadro terfii sağlamışlardır. Veteriner Hekim mezunumuz ise serbest klinisyen olarak çalışmaktadır.

Programda bugüne kadar 4 öğrencimizin ilişiği “Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği” uyarınca çeşitli nedenlerle kesilmiştir (<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/01/20220109-1.htm>)

2.3-Kurumun, fakültenin ve bölümün özgörevleriyle uyumlu olmalıdır.

Kurumun web sayfasında bu amaçlar net tanımlanmamış olmakla birlikte, lisansüstü enstitülerin başlıca görevi olan nitelikli, kalifiye, akademik özellikleri gelişmiş, araştırmacı ve geliştirici insan yetiştirme misyonu anabilim dalımızın öz görev anlayışı ile uyumludur.

2.4-Programın çeşitli iç ve dış paydaşlarını sürece dahil ederek belirlenmelidir.

Programın paydaşı olarak başta öğrencilerimiz (mezun veya halen devam eden) ve öğretim üyelerimiz olmak üzere öğrencilerimizin çalıştığı firma, kurum ve kuruluş temsilcileri ile temas sürekli olup gerektiğinde programın içeriğine müdahale edilmektedir.

2.5-Kolayca erişilebilecek şekilde yayımlanmış olmalıdır.

Programın bağımsız bir web sayfası olmadığı için yayınlama olanağı bulunmamaktadır. Mevcut hali ile bağlı bulunduğumuz enstitünün web sayfasının bu verilere ev sahipliği olanağı bulunmaktadır.

2.6-Programın iç ve dış paydaşlarının gereksinimleri doğrultusunda uygun aralıklarla güncellenmelidir.

Programın ders müfredatı Üniversitemiz Senatosunun 29.06.2022 tarih ve 2022/41 sayılı kararı ile oldukça kapsamlı bir şekilde değiştirilerek güncellenmiştir.

3-PROGRAM ÇIKTILARI

3.1-Program çıktıları, program eğitim amaçlarına ulaşabilmek için gerekli bilgi, beceri ve davranış bileşenlerinin tümünü kapsamlı ve ilgili (MÜDEK, FEDEK,SABAK,EPDAD vb. gibi) Değerlendirme Çıktılarını da içerecek biçimde tanımlanmalıdır. Programlar, program eğitim amaçlarıyla tutarlı olmak koşuluyla, kendilerine özgü ek program çıktıları tanımlayabilirler.

Mevcut öğrenme çıktıları Bologna bilgi paketlerinde bulunmaktadır. Üniversitemiz Kalite Koordinatörlüğü'ünü önerdiği sayılarla kıyaslandığında program öğrenme çıktıları oldukça azdır. An itibarı ile paydaşlar ile bu konunun irdelenmesi ve sayının artırılması olanaksızdır. Ancak, programın öğrenme çıktıları paydaşların önerileri doğrultusunda yeniden belirlenecek ve tekâmül ettirilecektir.

3.2-Program çıktılarının sağlanma düzeyini dönemsel olarak belirlemek ve belgelemek için kullanılan bir ölçme ve değerlendirme süreci oluşturulmuş ve işletiliyor olmalıdır.

Programda her bir ders için dönem bazında yapılan vize-final sınavları dışında, program çıktılarını sağlama düzeyini dönemsel olarak belirlemeyi mümkün kılan bir ölçme ve değerlendirme sistemimiz bulunmamaktadır. Özellikle her bir program çıktısı için belirlenmiş ve bu çıktıların sağlanıp sağlanmadığına yönelik işleyen bir sistemimiz bulunmamaktadır.

3.3-Programlar mezuniyet aşamasına gelmiş olan öğrencilerinin program çıktılarını sağladıklarını kanıtlamalıdır.

Programda, Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nin (<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/01/20220109-1.htm>)

Gereklerini yerine getiren öğrencilerin program kazanımlarını kazandıkları veya çıktılarını sağladıkları var sayılmaktadır. Bunun dışında ayrı olarak belirlenmiş bir değerlendirme sistemi bulunmamaktadır. Özellikle her bir program çıktısına erişildiğine dair özel olarak belirlenmiş, doğrudan bir ölçme ve değerlendirme sisteminin varlığı söz konusu değildir.

4-SÜREKLİ İYİLEŞTİRME

4.1-Kurulan ölçme ve değerlendirme sistemlerinden elde edilen sonuçların programın sürekli iyileştirilmesine yönelik olarak kullanıldığına ilişkin kanıtlar sunulmalıdır.

Programda ölçme ve değerlendirmeler ağırlıklı olarak vize ve final sınavları, seminer sunumu ve tezler aracılığıyla yapılmaktadır. Elde edilen sonuçlar, programın sürekli iyileştirilmesi amacıyla kullanılmamaktadır. Elde edilen sonuçlar genelde öğretim üyeleri tarafından bireysel olarak değerlendirilmekte ve bu değerlendirmeler resmi olarak paylaşılmamaktadır.

4.2-Bu iyileştirme çalışmaları, başta Ölçüt 2 ve Ölçüt 3 ile ilgili alanlar olmak üzere, programın gelişmeye açık tüm alanları ile ilgili, sistematik bir biçimde toplanmış, somut verilere dayalı olmalıdır.

Programımızın eğitim amaçları hali hazırda spesifik olarak tanımlanmamıştır. Gerekli hazırlıkların ardından ilgili standartlara uygun olarak paydaşlardan yardım alarak belirlenecektir. Üniversitemiz Kalite Koordinatörlüğü'ünü önerdiği sayılarla kıyaslandığında program öğrenme çıktıları oldukça azdır. An itibarı ile paydaşlar ile bu konunun irdelenmesi ve sayının artırılması olanaksızdır. Ancak, programın öğrenme çıktıları paydaşların önerileri doğrultusunda yeniden belirlenecek ve tekâmül ettirilecektir.

5-Eğitim PLANI

5.1-Her programın program eğitim amaçlarını ve program çıktılarını destekleyen bir eğitim planı (müfredatı) olmalıdır. Eğitim planı bu ölçütte verilen ortak bileşenler ve disipline özgü bileşenleri içermelidir.

Anabilim Dalımız ders programı ile hastalıklar, hastalıkların oluşum mekanizması, hastalıkların birbirleriyle olan ilişkileri ve teşhise yönelik olarak geniş kapsamlı bilgiler verilmektedir. Bu sayede gerek serbest Hekimlik yapacak Veteriner Hekimler, gerekse resmî kurumlarda ve özel sektörde çalışacak Hekimler tanı ve tedavide uygulayabilecekleri yöntemler ilgili bilgi sahibi olmaktadır

5.2-Eğitim planının uygulanmasında kullanılacak eğitim yöntemleri, istenen bilgi, beceri ve davranışların öğrencilere kazandırılmasını garanti edebilmelidir.

İstenen bilgi, beceri ve davranışların hangi öğretim yöntemleri ile öğrencilere etkin olarak kazandırılacağı henüz netleşmemiş bir alandır. Bu husus genelde öğretim üyelerinin inisiyatifine bırakılmıştır. Bireysel ve yüz yüze öğretim yöntemi büyük çoğunlukla tercih edilmektedir. Ayrıca, kurumdaki birçok programda doğrudan ve açık olarak benimsenmiş, özel bir öğretim yöntemi yaklaşımı veya sistemi bulunmamaktadır.

5.3-Eğitim planının öngörüldüğü biçimde uygulanmasını güvence altına alacak ve sürekli gelişimini sağlayacak bir eğitim yönetim sistemi bulunmalıdır.

Öğretim sistemimizde teorik ve uygulama dersleri bulunmaktadır. Ayrıca öğrencinin serbest zamanlarında kendisini geliştirmesi için gönüllülük esaslı birtakım faaliyetlere dahil edilmeleri söz konusudur. Bu bağlamda, teşhis amacıyla gönderilen numunelerin işlenmesindeki tüm proseslerin (anamnez alımı, genel muayene yöntemleri, numune alımı ve işlenmesi, çıkan sonuçların değerlendirilmesi gibi) öğrencilere öğretilmesi sağlanmaktadır. Bu aşamada öğrenciyi zorla sürüklemek yerine merak uyandırarak, özendirerek ve kariyer planlamasına katkısını belirterek öğrenme süreci sürekli tekâmül ettirilmektedir.

“Sürekli geliştirebilmek için sürekli gelişmemiz gerektiği” fikri sürekli taze tutulmaktadır

5.4-Eğitim Planı, En az bir yıllık ya da en az 32 kredi ya da en az 60 AKTS kredisi tutarında temel bilim eğitimi içermelidir.

Ders müfredatı incelendiğinde, gerek zorunlu gerekse de seçmeli derslerin bu kapsamında olduğu ve dolayısıyla beklentileri karşıladığı görülmektedir. Müfredatımız total olarak alan bilgisinin tümünü kapsamaktadır, ancak, bir öğrencinin tüm müfredatı alma olanağı yoktur. Lisansüstü öğrencilerin bir örnek yetiştirilmesi bu eğitimin mantığına ters düşmektedir. Bu nedenle, öğrenciler kendi hedefleri doğrultusunda ders seçimi yapmaktadırlar

5.5-En az bir buçuk yıllık ya da en az 48 kredi ya da en az 90 AKTS kredisi tutarında temel (mühendislik, fen, sağlık...vb.) bilimleri ve ilgili disipline uygun meslek eğitimi. içermelidir.

Ders müfredatındaki zorunlu ve seçmeli derslerin beklentileri karşıladığı açıktır. Müfredatımız total olarak alan bilgisinin tümünü kapsamaktadır, ancak, bir öğrencinin tüm müfredatı alma olanağı yoktur. Lisansüstü öğrencilerin bir örnek yetiştirilmesi bu eğitimin mantığına ters düşmektedir. Bu nedenle, öğrenciler kendi hedefleri doğrultusunda ders seçimi yapmaktadırlar ve dolayısıyla bu durum "alanına uygun öğretim" ifadesinin mahiyeti karşılamaktadır.

5.6-Eğitim programının teknik içeriğini bütünleyen ve program amaçları doğrultusunda genel eğitim olmalıdır.

Program içerisindeki derslerimizin içerikleri öğrencinin programdan beklentilerini karşılayabilecek düzeydedir. Derslerin işleyişi yoğun bir rutin uygulama ile desteklenmekte olup ilk başta konuyla ilgili olarak genel bilgiler verilmekte sonrasında ise daha detaylı olarak ele alınmaktadır. Müfredatımızdaki derslerin oldukça büyük bir kısmı seçmeli dersler kapsamındadır ve dolayısıyla beklentileri karşıladığı görülmektedir. Ancak "teknik içeriğin bütünlenmesi" ifadesi açık olmadığından, verilen seçmeli derslerin bu ölçütü karşılayıp karşılamadığını saptamak mümkün olmamıştır.

5.7-Öğrenciler, önceki derslerde edindikleri bilgi ve becerileri kullanacakları, ilgili standartları ve gerçekçi kısıtları ve koşulları içerecek bir ana uygulama/tasarım deneyimiyle, hazır hale getirilmelidir.

Programımızda uygulama ve tasarım gibi deneyimler ağırlıklı olarak seminer ve tez çalışmaları ile proje çalışmalarında yaşanmaktadır. Ayrıca, Anabilim Dalımız rutin laboratuvar uygulamaları sayesinde öğrenciler ilgili ana uygulama ve tasarım deneyimi yaşamaktadırlar ve bu aşamada daha önceki derslerde edindikleri bilgi ve becerileri kullanmaları beklenmektedir. Öğrencilerin gelişimi ve hazır hale gelmeleri için bu tür uygulamalarda yaşanan ve yaşanılması gereken tecrübeler ile ilgili sistematik bir eğitim yönetim sisteminin işletilmesi gerekmektedir. Dolayısıyla anabilim dalımızda öğrencilerin yaşadıkları tecrübeler genelde danışman- öğrenci özelinde kalmaktadır. Tüm paydaşlara vizyon sağlayacak şekilde ortak bir uygulama ve denetleme sisteminin geliştirilmesi ve uygulamaların daha sistematik bir şekilde değerlendirilmesi için lazım olan adımların atılması gerekmektedir.

6-ÖğRETİM KADROSU

6.1-Öğretim kadrosu, her biri yeterli düzeyde olmak üzere, öğretim üyesi-öğrenci ilişkisini, öğrenci danışmanlığını, üniversiteye hizmeti, mesleki gelişimi, sanayi, mesleki kuruluşlar ve işverenlerle ilişkiyi sürdürebilmeyi sağlayacak ve programın tüm alanlarını kapsayacak biçimde sayıca yeterli olmalıdır.

Programımız halihazırda 4 öğretim üyesi ve ayrıca programa destek veren 5 öğretim üyesi olmak toplam 9 öğretim üyesi bulunmaktadır. Öğretim kadrosu program kapsamında aktif bir şekilde öğretim yapmaktadır. Anabilim dalımızda halihazırda lisansüstü öğrencileri aktif olarak eğitimine devam etmektedir. Öğretim üyesinin öğrenci yükü bu program için limitlerin biraz altında olmakla birlikte yine de kabul edilebilir sınırlar içerisindedir. Bu durum öğretim üyelerine bu ölçütte sözü edilen tüm beklentileri (proje, öğretim, dış paydaşlarla ortak çalışma) yüksek kalitede karşılama imkânı vermektedir.

6.2-Öğretim kadrosu yeterli niteliklere sahip olmalı ve programın etkin bir şekilde sürdürülmesini, değerlendirilmesini ve geliştirilmesini sağlamalıdır.

Anabilim dalımızda 4 öğretim üyesi tam zamanlı olarak çalışmaktadır. Anabilim dalımızdaki öğretim üyelerinin hepsi Veteriner Patoloji alanında doktora derecesine sahiptirler. Anabilim dalımızdaki dersler ve rutin işleyiş göz önünde bulundurulduğuna, alanında doktoralı öğretim üyelerinin anabilim dalında çalışıyor olması programın yürütülmesi için faydalı bulunmaktadır.

İlave olarak, anabilim dalındaki öğretim üyesi kadrosunun yetkinliğinin değerlendirilmesine yönelik belirlenmiş bir değerlendirme sistemi mevcut değildir. Ancak, 2020-2021 eğitim-öğretim yılından itibaren, öğretim üyelerinin

ders anlatımları lisans öğrenciler tarafından değerlendirilmeye başlanmış olup, bu durum öğretim üyelerinin öğrencilerden dersleri hakkında dönüt almasına imkân tanımaktadır. Böylesi bir sistem geliştirilerek lisansüstü sisteme de uyarlanabilir, ancak mevcut sitemde sorulan soruların büyük bir bölümü yanlış seçilmiş veya bizim alanımıza uygun olmayan sorulardır. Üstelik bu tür anketlerin uygulanma zamanı ve şekli de öğrencinin gönüllü olarak yaptığı bir şekilde olmayıp üstelik irrite edici tarzdadır (sınavdan önce, not görmek için bir şart v.s).

6.3-Öğretim üyesi atama ve yükseltme kriterleri yukarıda sıralananları sağlamaya ve geliştirmeye yönelik olarak belirlenmiş ve uygulanıyor olmalıdır.

Anabilim dalımızda 4 öğretim üyesi tam zamanlı olarak çalışmaktadır.

Üniversitemizin öğretim üyesi atama ve yükseltme ile ilgili tüm şartlarına aşağıdaki linkten erişilebilir (Afyon Kocatepe Üniversitesi Öğretim Üyeliğine Yükseltme ve Atama Yönergesi):

<https://personel.aku.edu.tr/ogretim-uyeligine-yukseltme-ve-atanma-yonergesi/>

Bu linkte yer alan kriterlere bakıldığında, ilgili şartları ve kriterleri sağlayan öğretim üyelerinin atanmaya ve yükseltilmeye hak kazanacakları belirtilmekte ve ilgili şartlar açık ve net şekilde ifade edilmektedir. Bu yönetmelik hem öğretim üyesi atanma ve yükseltme sürecinde öğretim yapma kalitesini kapsamamakta hem de araştırma projeleri ile topluma hizmet kapsamındaki çalışmalara yeterince yer vermemektedir.

7-ALTYAPI

7.1-Sınıflar, laboratuvarlar ve diğer teçhizat, eğitim amaçlarına ve program çıktularına ulaşmak için yeterli ve öğrenmeye yönelik bir atmosfer hazırlamaya yardımcı olmalıdır.

Program altyapı olarak Veteriner Fakültesi'nin alt yapısını kullanmaktadır. Fakültede Anabilim Dalına ait doktora ve yüksek lisans öğrencilerinin teorik eğitimlerine yönelik bir derslik veya kütüphane bulunmamaktadır. Teorik dersler bireysel olarak öğretim üyeleri odalarında ya da Anabilim Dalı laboratuvarında yapılmaktadır. Doktora ve yüksek lisans öğrencilerinin eğitimine yönelik anabilim dalında seminer odası ve kütüphanenin bulunması gerekmektedir. Doktora ve yüksek lisans eğitimi uygulamaları için Anabilim Dalına ait bir adet laboratuvar (mikroskop, mikrotom, boyama ünitesi, ototeknikon, derin dondurucu, buzdolabı, kimyasal ve sarf malzemeler) ve bir adet nekropsisi salonu (soğuk hava deposu, hidrolik otopsi masası, trimleme

ünitesi, duş ve tuvaletlerin bulunduğu) bulunmaktadır. Anabilim Dalı laboratuvarında histopatolojik değerlendirmeler amacıyla 3 adet görüntülü sistemli ve 1 adette 3 başlıklı mikroskop bulunmaktadır. Rutin incelemeler ve çalışmalar için hazırlanan preparatlar doktora ve yüksek lisans öğrencileri eşliğinde ayrıntılı olarak mikroskoplarda incelenmektedir..

7.2-Öğrencilerin ders dışı etkinlikler yapmalarına olanak veren, sosyal ve kültürel gereksinimlerini karşılayan, mesleki faaliyetlere ortam yaratarak, mesleki gelişimlerini destekleyen ve öğrenci-öğretim üyesi ilişkilerini canlandıran uygun altyapı mevcut olmalıdır.

Öğrencilerin ders dışı etkinlikleri için üniversitemizde çeşitli kulüp çalışmaları bulunmaktadır. Mesleki gelişimlerini destekleyen kongre, çalıştay ve sempozyumlar özendirilmektedir. Öğrencinin başlıca danışmanı olmak üzere öğretim üyeleri ile sıcak ilişkiler kurması programın vazgeçilmezi olup bu durum öğrenci-öğretim üyesi ilişkilerini canlı tutan temel alandır.

Öğretim üyesinin bireysel odasının olması öğrencilerle ofis ortamında görüşme ve destekte bulunma imkânı vermektedir. Bunun dışında online görüşme imkânı ve uygulamalarımız da bulunmaktadır.

7.3-Programlar öğrencilerine modern mühendislik araçlarını kullanmayı öğrenebilecekleri olanakları sağlamalıdır. Bilgisayar ve enformatik altyapıları, programın eğitim amaçlarını destekleyecek doğrultuda, öğrenci ve öğretim üyelerinin bilimsel ve eğitsel çalışmaları için yeterli düzeyde olmalıdır.

Öğrencilerin laboratuvarlarımızda bulunan teknik cihazların kullanımını sınırlı oranda ve aşama aşama gerçekleştirilmektedir. Mevcut şartlarda öncelikle cihazların tanıtımı ve çalışma prensipleri gösterilmektedir. Bu aşamayı kontrollü bir şekilde tamamlayan öğrencinin, tez aşamasına kadar bu bilgiyi iyice olgunlaştırması sağlanır. Öğrenci tez aşamasına geldiğinde ise yine danışmanı ile beraber laboratuvardaki cihazların kullanımını gerçekleştirmektedir.

Öğrenciler için enformatik bölüm başkanlığınca bilgisayar destekli kurslar açılmakta bu kurslarda çağdaş öğrenim araçlarını kullanmayı öğrenmektedirler. Öğrencilerin bilgisayar kullanımları için fakülte koridorlarında ve bilgisayar laboratuvarlarında yeterli sayıda bilgisayar bulunmaktadır. Büyük çoğunlukla öğrenciler işlerini kendi bilgisayarlarında halletmektedirler.

Öğretim üyeleri için Üniversite tarafından verilen laptoplar ise son işletim sistemleri ve programları kaldıramayacak kadar eskimiş olup, artık işlevsiz hale gelmek üzeredirler.

7.4-Öğrencilere sunulan kütüphane olanakları eğitim amaçlarına ve program çıktıklarına ulaşmak için yeterli düzeyde olmalıdır.

Fakülte içerisinde ve Anabilim Dalında öğrencilerin yararlanması için bir kütüphane bulunmamaktadır. Üniversitemiz kütüphanesinde ders çalışma imkanları için öğrencilere gereken ortamı sağlamaktadır. Bu durum ise ulaşım imkânı ve vakit nedeniyle sınırlı olmaktadır. Merkezi kütüphanede yer alan basılı ve elektronik kaynaklar ile veri tabanları öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılayacak düzeydedir ve bu kaynaklara kampüs dışından online erişim imkânı vardır. Her yıl öğretim üyelerinden kütüphanede bulunması istenilen kitap ve yayınlarla ilgili talep toplanmaktadır.

7.5-Öğretim ortamında ve öğrenci laboratuvarlarında gerekli güvenlik önlemleri alınmış olmalıdır. Engelliler için altyapı düzenlemesi yapılmış olmalıdır.

Öğretim amaçlı kullandığımız laboratuvar ve diğer ortamlarda ihtiyaç duyulan özel güvenlik önlemi kısmen mevcut olup biyogüvenlik önlemleri yetersizdir Programın yürütülmekte olduğu Veteriner Fakültesinin fiziki şartları engelli öğrenciler için düzenlenmiştir.

8-KURUM DESTEĞİ VE PARASAL KAYNAKLAR

8.1-Üniversitenin idari desteği, yapıcı liderliği, parasal kaynaklar ve dağıtımında izlenen strateji, programın kalitesini ve bunun sürdürülebilmesini sağlayacak düzeyde olmalıdır.

Akademik teşkilat yapısı gereği üniversite ders ve gerekli diğer prosedürlerin yürütülmesi için gerekli çalışmaları yapmaktadır. Programın kalitesini arttırmaya yönelik işlemlerde öğretim elemanlarının akademik çalışmalarını desteklemek amacı kongre ve sempozyumlara katılım için maddi destek sağlanması kalitenin artırılması konusunda destekleyici olacaktır. Program için ayrılmış bir malzeme alımı, bakım onarım gideri ve yatırım harcama kalemi bulunmamaktadır ve programın döner sermayesi yoktur.

Üniversitenin öğretim elemanına ve öğrencilere yönelik yurt dışı yurt içi kongre faaliyetlerini destekleyici bir programı bulunmamaktadır. Üniversite Rektörlüğü Bilimsel Araştırma Projeleri Kordinatörlüğü (BAP) tarafından her yıl belirli dönemlerde proje başvuruları açılmaktadır. Doktora ve yüksek lisans tez projelerini destek miktarları bildirilmektedir. Bu destek miktarlarına yönelik olarak projeler gönderilip değerlendirilmesi yapılmaktadır.

8.2-Kaynaklar, nitelikli bir öğretim kadrosunu çekecek, tutacak ve mesleki gelişimini sürdürmesini sağlayacak yeterlilikte olmalıdır.

Programa nitelikli öğretim kadrosunu çekecek, tutacak ve mesleki gelişimini sürdürmesini sağlayacak yeterlilikte ayrı bir kaynak bulunmamaktadır. Üniversitenin döner sermaye ve dolayısıyla BAPK gelirlerinin artırılması ve bu yolla öğretim üyelerine geniş proje bütçesi verilmesi öğretim üyesini tutma ve mesleki gelişimini sürdürmesini sağlama konusunda yardımcı olacaktır.

8.3-Program için gereken altyapıyı temin etmeye, bakımını yapmaya ve işletmeye yetecek parasal kaynak sağlanmalıdır.

Akademik teşkilat yapısı gereği üniversite ders ve gerekli diğer prosedürlerin yürütülmesi için gerekli çalışmaları yapmaktadır. Program için özel bir kaynak ayrılmamış olup Veteriner Fakültesinin altyapısından yararlanılmaktadır. Ancak, öğretim süreci, rutin hizmetler ve araştırma amacıyla kullandığımız laboratuvarların alt yapısında eksiklikler vardır. Ayrıca laboratuvar hizmetlerinin devamlılığı için (teknik eleman, bakım ve malzeme) desteğe ihtiyaç duyulmaktadır.

8.4-Program gereksinimlerini karşılayacak destek personeli ve kurumsal hizmetler sağlanmalıdır. Teknik ve idari kadrolar, program çıktılarını sağlamaya destek verecek sayı ve nitelikte olmalıdır.

Programımız için kurumsal destek (bilgi ve yazışmalar) Sağlık Bilimleri Enstitüsü tarafından sağlanmaktadır. Bunun dışında programda özel teknik ve destek personel bulunmamaktadır.

Program gereksinimleri kapsamında laboratuvarların ve dersliklerin fiziki anlamda iyileştirilmesi gerekmektedir. Ayrıca laboratuvarlarda teknik kadro desteğinin verilmesi gerekmektedir.

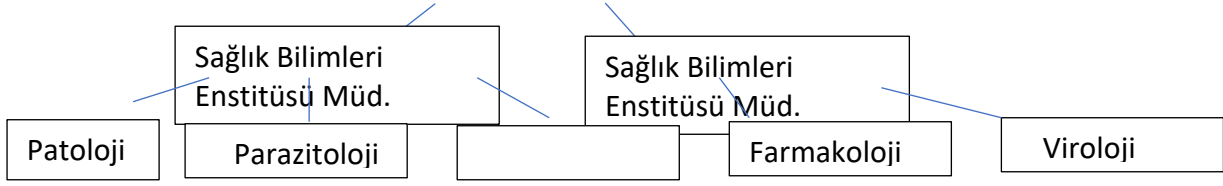
9-ORGANİZASYON VE KARAR ALMA SÜREÇLERİ

9.1-Yükseköğretim kurumunun organizasyonu ile rektörlük, fakülte, bölüm ve varsa diğer alt birimlerin kendi içlerindeki ve aralarındaki tüm karar alma süreçleri, program çıktılarının gerçekleştirilmesini ve eğitim amaçlarına ulaşılmasını destekleyecek şekilde düzenlenmelidir.

Halihazırda burada programımız için yaptığımız öz değerlendirmeler bu maddede adı geçen paydaşların koordinasyonu ve iş birliği sayesinde yapılmaktadır. Bu öz değerlendirme çalışmaları, programımızın eğitim amaçlarına ulaşma derecesini belirlemeye hizmet eden bir takip/denetleme sisteminin ortaya çıkmasına yol açabilir ve bu sistem sayesinde tüm gelişmeler paydaşlar tarafından takip edilebilir.

REKTÖR

Sağlık Bilimleri
Enstitüsü Müd.

10-PROGRAMA ÖZGÜ ÖLÇÜTLER

Program eğitimimiz üç grup standart üzerine oturtulabilir:

- 1- **Başlangıç standartları:** Programa başlama şartlarını taşıyan, program ve program ilişkili kariyer imkanlarını-olanaklarını kavramış, akademik özgüven ve kararlılık sahibi, bağımsız düşünebilen bir birey olma
- 2- **Eğitim standartları:** Programın hedeflerine ulaşmak için gerekli adımları atan, öğretileni kavrayan, kendisini sürekli geliştiren, gerekli süreçleri zamanında tamamlayan bir birey olma yetisi kazanma
- 3- **Mezuniyet ve mezuniyet sonrası standartlar:** Eğitiminin tüm aşamalarını başarıyla tamamlayan, bilgiye yoksunluk çeken, sürekli araştıran ve kendisini sürekli geliştiren, bir işini bitirince gevşemek yerine hemen üst kulvarda yeni bir işe başlayan bir birey olarak devam etme

Bu üç standardın sağlık işleme için "öğretim, personel, öğrenciler, iş birliği, fiziksel altyapı, yönetim ve kalite güvencesi" gibi standartların koordineli olarak iyileştirilmesi ve desteklenmesi gereklidir

Bu kısımda yaptığımız kısa öz değerlendirme aslında daha önce yapmış olduğumuz tüm değerlendirmeleri kapsamaktadır. Dolayısıyla tüm ölçütler çerçevesinde ele alınan maddelere verilen cevaplar birlikte değerlendirildiğinde, program çıktılarımızın uluslararası düzeydeki mesleki kuruluşların beklentilerini kısmen karşıladığı kısmen de karşılayamadığını söyleyebiliriz.

10.1-Programa Özgü Ölçütler sağlanmalıdır.

SONUÇ SONUÇ

1. Anabilim dalımızda halihazırda yürütülen program için "programın eğitim amaçları" belirgindir.
2. Anabilim dalımızda halihazırda yürütülen program için program çıktıları belirlenmiştir.

3. Programımızda yer alan her bir ders için ders izlenceleri güncel ve tamdır.
4. Anabilim dalımızda eğitim planının öngörüldüğü biçimde uygulanmasını güvence altına alacak ve sürekli gelişimini sağlayacak bir eğitim yönetim sistemi kısmen mevcuttur.
5. Anabilim dalımızdaki öğretim üyelerinin ders yüklerinin normale yakın düzeyde olup öğretim üyeleri projeye dayalı araştırmalara yeterince zaman ayırabilmektedir.
6. Anabilim dalımız öğretim üyeleri yeterli sayılabilecek düzeyde dış paydaşlar ve toplum yararına yönelik faaliyetlerde bulunmaktadır
7. Akademik yükseltme ve atanmalarda, öğretim üyelerinin öğretim kalitelerinin göz önünde bulundurulmasına yönelik iyileştirilmelerin yapılması önem arz etmektedir.
8. Sürekli iyileştirme kapsamında derse giren öğretim elemanları için öğrencilere anket yolu ile yapılan değerlendirme kullanılabilir ancak anketin yeniden düzenlenmesi şarttır.
9. Öğrencilerin yurtdışı deneyimleri için teşvik edilmesi gerekmektedir.
10. Öğretim üyelerinin araştırma ve projeler için desteklerinin arttırılması yurtdışı deneyimleri için teşvik edilmesi gerekmektedir.
11. Altyapı desteği kurumsal olarak sağlanmalıdır.